

Oponentský posudek diplomové práce

Evidence a zpracování informací kódovaných obrazovou formou u dětí pěti a sedmiletých

Autorka: Jana Dvořáková

Oponent: Mgr. Petr Dvořák, Ph.D.

Diplomovou práci autorky Jany Dvořákové lze v podstatě rozdělit na tři hlavní části. Část teoretickou, experimentální a závěry. Teoretická část je autorkou pak dělena na dva hlavní bloky, které jsou dále členěny.

První je věnován vývoji člověka od období před nástupem do mateřské školy (fakticky od narození) až po období po nástupu do školy. Hlavní důraz je zde kladen na stručnou charakteristiku jednotlivých etap vývoje dítěte. Jsou zde preferovány některé pojmy (např. představy) ve shodě se zaměřením a cíli práce.

Druhý blok je pak věnován teorii komunikace z hlediska vícero aspektů. Přesto, že i tato kapitola má čistě teoretický charakter je uvedena samostatně. Autorka zde tímto zřejmě vyjadřuje důležitost teorií komunikace pro své experimenty, jakož i pro celou svou diplomovou práci. Jádrem této části práce jsou teorie týkající se vývoje dětské kresby a zdůraznění obecných aspektů komunikace verbální, neverbální, písemné, komunikace davu, atd. Autorka zde prokazuje dostatečný přehled v odborné literatuře a zejména schopnost efektivního výběru klíčových témat pro svou práci.

Teoretická část práce je zakončena několika podkapitolami, v kterých se autorka více zaměřuje na oblasti související s matematikou, částečně v souvislosti s teoriemi komunikace.

Bez ohledu na drobné nejasnosti v členění je teoretická část práce dobře provedena a je reprezentativním výběrem uvedené literatury. Určitou výtku by snad autorka zasloužila pouze k citacím. Ne vždy je jasné, zda se jedná o citaci, či volný výklad na základě nastudované literatury.

Experimentální část je uvedena formulací cílů a hypotéz, které se autorka snaží svými experimenty prokázat, popisem metod práce a soupisem společných podmínek pro všechny experimenty. Následují stručné charakteristiky žáků obou sledovaných skupin a jejich školního prostředí. U výběru jednotlivých charakteristik je zajímavé, že autorka považuje za důležitý atribut počet sourozenců žáka. Prosím o vysvětlení proč se tak rozhodla a hlavně kdy. Zda to bylo záměrem od začátku nebo se to projevilo jako důležité až v průběhu realizací a vyhodnocování jednotlivých experimentů.

Drobnou výtku si zaslouží zařazení kapitoly Výběr a tvorba aktivit společně s Časovým rozvržením... před vlastní popis jednotlivých aktivit. Čtenář je tak seznamován s něčím, co zatím nezná a nemůže si tak utvořit dobrou představu o reprezentované problematice.

Jádrem experimentální části jsou podrobné popisy jednotlivých experimentů. U všech je zachována jednotná struktura zadání, realizace i vyhodnocení což přispívá nejen k vyšší objektivitě dosažených výsledků, ale zejména k opakovatelnosti experimentů a možnosti provedení srovnání. Práce tak nabývá na významu, neboť může dobře posloužit i dalším učitelům výzkumníkům v dané problematice. Jednotlivé sledované jevy jsou tabelovány což také přispívá k přehlednosti dosažených výsledků. Autorka se natolik snažila o korektnost a preciznost popisu a zpracování experimentů, že se jí z textu zcela vytrácí nadšení a radost z práce s dětmi, které je jinak zcela patrné. Nebojím se říci, že tato část textu na mě působí místy až sterilně. Bylo by vhodné u obhajoby (stačí i jen na okraj) uvést i osobní prožitky autorky při realizaci experimentů.

V závěru experimentální části autorka vyhodnocuje jednotlivé experimenty na základě předem stanovených hledisek. Důraz je kladen na problematiku transformací slovního kódu

na obrazový a naopak v kontextu prostorové představivosti. Zde je jen na škodu čtenáři, že nemá (což je ale pochopitelné) k dispozici všechny výtvary žáků, aby mohl lépe sledovat autorkou uvedené jevy.

Uvedená diplomová práce je přes výše uvedené drobné výtky, jako je např. ne úplně nejoptimálnější posloupnost jednotlivých částí textu, i přes nesouhlas s některými vyvozenými závěry, ukázkou velice kvalitně provedené diplomové práce. Autorka prokazuje dostatek znalostí zkoumané oblasti, čerpaných z prostudované literatury, které dokázala uplatnit nejen při přípravě jednotlivých experimentálních aktivit, ale zejména při jejich vyhodnocování. Nelze ani pominout rozsah provedené práce, a to nejen té vlastní písemné, ale zejména té konkrétní ve školách s dětmi a pak také doma při zpracovávání získaných dat.

Prohlašuji, že hodnocená práce splňuje všechny požadavky na práci diplomovou.
Hodnocení: Výborně

V Praze dne 10. 1. 2007

